

Peter Weis: Stagflácia

- editor007 | 11. června 2024

SVĚT: Mnohí sa pýtate na moju ekonomickú predpoveď zo začiatku tohto roka. Mnohí nerozumejú pojmom, ktoré používam. Skúsím to teda zjednodušiť.

Zabudnite v prvom rade na štandardné definície keynesiánskych modelov, ktoré ste sa učili na predmete s názvom Ekonómia. Momentom, keď centrálné banky použili metódu kvantitatívneho uvoľňovania (plandémia), môžete knihy Keynesa rovno spáliť. A niektorí rozumnejší veriaci sa začať prihovárať k voľnej ruke trhu (Adam Smith), že zasiahne a niečo možno ešte opraví. Neopraví, škody sú v rozsahu, ktorá vedie k jedinej možnosti: tvrdému pádu. A všade tam, kde voľnú ruku skúša nahradiť svojimi aktívnymi zásahmi štát, sa situácia ešte zhorší a pád urýchli.

Kvantitatívne uvoľňovanie bol pomerne zúfalý krok centrálnych bánk na riešenie zabrzdenia ekonomických aktivít a zníženie dopytu počas kovidu. Kto vymyslel a aplikoval tzv. lockdowny, by mal byť už dávno súdený za makroekonomickú sabotáž, ale zatiaľ sa to nedeje. Zodpovedné osoby na Slovensku sa pohybujú voľne po slobode a zatiaľ im nie je žiadne obvinenie vznesené. Zrejme preto, že robili iba to, čo robili aj súdruhovia v Spojených štátoch a ich súdruhovia v EÚ.

Vráťme sa k stagflácii.

V obdobiach stagflácie, v ktorom sa mimochodom aj nachádzame (SŠA aj eurozóna), ceny tovarov a služieb rastú a kúpyschopnosť domácností klesá. Pritom klesá aj zamestnanosť. K zamestnanosti sa vrátíme, tá je aktuálne manipulovanou kategóriou rovnako ako inflácia a oficiálne nevykazuje znaky ako pri stagflácii. Vysvetlím neskôr.

To, čo dnes zažívame, je každodenný bežný nákup za omnoho viac peňazí (či už ide o potraviny alebo pohonné hmoty), pritom máme nominálne vyššie mzdy. Avšak celkový disponibilný príjem klesá. Môžeme si dovoliť v konečnom dôsledku kúpiť menej, ale zaplatíme za to viac ako pred kovidom. Kúpna sila domácností reálne významne poklesla. Ľudia najprv majú tendenciu míňať úspory, neskôr sa viac zadlžujú (kreditné karty, úvery), avšak stále to nemá vplyv na objem zakúpených tovarov a služieb. A kvalita ich životnej úrovne klesá. Tým pádom sa nestimuluje dopyt a ekonomika sa začne ešte viac scvrkávať. Živitelia zadlžených domácností prichádzajú o prácu a sú odkázaní na tie najlacnejšie tovary a služby, ktoré do našich končín prilákajú tie najmenej kvalitné až podradné diskonty. Štáty žijú v poučkách keynesianizmu a myslia si, že míňaním štátu budú stimulovať dopyt a zvyšovať tvorbu nových pracovných miest, čím zvrátia infláciu a recesiú. Nič z toho sa nedeje a neudeje. Iba sa prilieva olej do ohňa.

A teraz sa vráťme k zamestnanosti. Takmer celá eurozóna vrátane Slovenska oficiálne vykazuje plnú zamestnanosť. To je oficiálna časť. Lenže počet pracovných miest obsadených slovenskými občanmi neustále klesá. Preto tu máme imigráciu. Legálnu aj nelegálnu. Povedal to predseda vlády na summite WEF: chýba nám 100.000 ľudí. Po pandemických poklesoch zamestnanosti a "home office" sa mnoho ľudí späť do pracovného procesu nezaradilo. Zatiaľ sme v štádiu, že o prácu prichádzajú pôvodní obyvatelia na úkor najmä ukrajinských odídencov, čo tvorí dobré oficiálne čísla, avšak pre Slovákov sa nové miesta netvorí, lebo nie je stimulovaný dopyt na túto už pomerne drahú pôvodnú pracovnú silu (najmä pri nekvalifikovanej pracovnej sile). Ak títo nie sú dlhšiu dobu zamestnávaní, stávajú sa z nich čísla mimo evidencie (vyradení) a pre oficiálnu plnú zamestnanosť už neexistujú. Niektorí odídu do zahraničia alebo rezignujú a žijú sa rôznymi spôsobmi v šedej a čiernej zóne

(mimočodom, v rámci EÚ sme siedmou krajinou s najvyšším počtom väzňov per capita). Pomerne rýchlo sa vyčerpáva aj prílev migrantov, cena tovarov a služieb bude stúpať a ekonomike nerozumejúce sociálne vlády budú vytvárať tlaky na prudké zvýšenie minimálnej mzdy (čo sa už deje), čím roztočia ešte väčšiu deflačnú špirálu. Viac ľudí odíde do zahraničia, viac budeme poškuľovať po migrantoch, aby mal vôbec kto pracovať, bude sa znižovať početnosť malých a stredných prevádzok v neprospech nadnárodných sietí a takto to pôjde nejaký čas stále dokola.

Pri zamestnanosti treba poukázať aj na masový odchod ľudí v produktívnom veku na predčasný dôchodok a na starnutie populácie. Po "husákových" deťoch nebude mať na Slovensku kto reálne robiť. Čo s výdavkami na dôchodky, ktoré treba valorizovať tempom prevyšujúcim čísla o oficiálnej inflácii? Dôchodca nežije z aktuálneho neustále meniaceho sa spotrebného koša. A ak sa nič nezmení, bude žiť z toho, čo dá iný kôš. Odpadkový.

Vlády budú neustále mínať viac, požíčovať si stále za drahšie, lebo sa neúmerne zvýši cena za obsluhu dlhu (úroky) a obyvateľstvo drasticky zníži úspory a kúpyschopnosť. Cena nového dlhu bude rásť kvôli rastu obsluhy dlhu. Toto nie je predpoveď na desaťročia, ale maximálne na pár rokov. Je iba otázka času, kedy nastane v tomto móde panika, príznačná napríklad pre krízy v rokoch 1929-33 alebo v rokoch po roku 1970 v SŠA. A akonáhle vláda štátu nenájde kupujúceho pre svoj neustále rastúci dlh, vyhlasuje bankrot. Tento jav v období najbližších pár rokov hrozí SŠA a mnohým štátom eurozóny. Zrýchliť procesy môžu napríklad sankcie Číny (prípadne krajín BRICSu) voči krajinám EÚ a SŠA. Voči SŠA sa to už pár dní aj deje.

Sú tri základné cesty, ako z toho von.

1. Vojna, ktorú preferujú západné krajiny na čele so SŠA a Francúzskom. Vojna zabezpečí novú štartovaciu pozíciu pre novú ekonomickú Ponzioho schému v starom režime. Výsledky eurovolieb však tento trend môžu zvrátiť, a/alebo
2. programovateľná digitálna mena a zrušenie hotovosti
3. alebo drastické zníženie daní (najmä priamych) na stimulovanie dopytu, čoho sa však zadĺžené štáty boja výlučne z dôvodu, že nevedia vypočítať okamžité výpadky plánovaných príjmov. Toto je však opäť iba o nekompetentosti ľudí, ktorí rozhodujú. O ničom inom. Štát rozmýšľa šablónovito a striktno podľa rozpočtov, kde svätým grálom je povolený schodok a povinná miera konsolidácie. Vykročenie bokom je neprípustné, a preto je taký štát odsúdený z vyššie spomenutých dôvodov na bankrot.

Centrálne banky sú nateraz v pasci. Nemôžu robiť nič, nič zo zásahov nefunguje a ak by napríklad základné sadzby ešte zvýšili, rozpočty štátov doslova explodujú. Nateraz kozmeticky sadzbu znížili najnižším možným spôsobom kvôli mediálnym tlakom, to však na ekonomiku a jej smerovanie nebude mať žiaden efekt. Sme v deflačnej špirále a nie je z nej cesty von okrem troch vyššie uvedených. A na tú tretiu chýba odvaha politikov.

Ak nastane panika (v tomto trende otázka času), ľudia pôjdu po akejkoľvek likvidnej investícii. Zlato, striebro, umenie, známky, mince, komodity, stavebné pozemky. Oveľa rýchlejšie, ak bude zrejmé, že štáty budú preferovať exit číslo 2.

Sumár: k režisérovi plandémie a súvisiacich opatrení sa bude treba v budúcnosti vrátiť. Upozorňoval som na to, čo dnes vidíme ešte v roku 2021 a 2022. Teraz žijeme iba to, čo sme dopustili, aby sa udialo.

[ZDROJ](#)